

Tanítási tervezet – Bemutató óra

1. Alapadatok

Tanárjelölt: Kiss Brigitta

Vezetőtanár: Pálkökó Dániel

Időpont: 2022. 04. 22. 12:05

Iskola megnevezése: ELTE Radnóti Miklós Gyakorló Általános Iskola és Gyakorló Gimnázium

Iskola címe: 1146 Budapest, Cházár András u. 10.

Tantárgy: földrajz

Évfolyam: 7. évfolyam

Osztály: 7.b osztály

Témakör: Amerika

Tanítási egység: Amerika általános társadalomföldrajza

Az óra típusa: új ismereteket szerző és feldolgozó óra, fejlesztő óra

Munkaformák: frontális osztálymunka, páros munka, csoportmunka

2. Tantervi követelmények

2.1. A tanítási óra oktatási céljai: a tanári magyarázattal kísért prezentáció és a kooperatív munkaformákon alapuló feladatok segítségével a tanulók egy általános képet kapjanak az amerikai kontinens társadalomföldrajzáról, és ezzel előkészítve a további órák anyagát.

2.2. A tanítási óra képzési, fejlesztési céljai: a tanulók képesek legyenek településtípusokat megnevezni és jellemezni; képesek legyenek a lényegkiemelésre; az adott forrásban talált információk által szövegrészletek kiegészítésére és ötleteik bemutatására.

2.3. A tanítási óra nevelési céljai: csoportban dolgozás; feladatok arányos felosztása; figyelmes meghallgatás; érzékenységgel forduljanak a társadalmi problémák felé.

2.4. Oktatási követelmények:

a. Fogalmak:

- ismert: Észak-Amerika, Közép-Amerika, Dél-Amerika, Bering-szoros, gyarmatosítás, nyomornegyed
- új: őslakos, indián, inuit, azték, inka, maja, Angol-Amerika, Latin-Amerika, mulatt, zambó, mesztic, urbanizáció, városodás, városiasodás, előváros, agglomeráció, városövezet, farm

b. Folyamatok:

- ismert: nyomornegyedek kialakulása
- új: nagy földrajzi felfedezések, őslakosok számának jelentős csökkenése, előváros kialakulása

c. Összefüggések:

- ismert: városok túlnépesedésének következményei és a nyomornegyedek kialakulása
- új: a nagy földrajzi felfedezések következményei

d. Megfigyelések, vizsgálatok, kísérletek: képek csoportos elemzése, következtetések levonása

e. Fejlesztendő készségek, kompetenciák: anyanyelvi, társas és kulturális kompetenciákat a csoportos feladatmegoldás által; lényegkiemelés fejlesztése; szövegértés

f. Főbb tanulói tevékenységek: páros és csoportos feladatmegoldás; ábrák és szövegrészletek kiegészítése.

3. Az óra felépítése

Idő	Az óra menete	Didaktikai mozzanat	Didaktikai módszer	Munkaforma	Eszköz
12:05-12:06	Óra kezdése: Téma kijelölése	Téma kijelölése	Tanári magyarázat	-	PPT
12:07-12:13	Amerika őslakói	Ismeretszerzés	Tanári magyarázat szemléltetéssel	Frontális osztálymunka	Füzet PPT Atlasz
12:14-12:18	Nagy földrajzi felfedezések, gyarmatosítás és következményei - Kolumbusz Kristóf	Ismeretszerzés	Tanári magyarázat szemléltetéssel	Frontális osztálymunka	Füzet PPT Atlasz
12:19-12:25	Emberfajták Feladatlappal irányított munkavégzés. → feladatlapok kiosztása minden diáknak → párokon belül eltérő forrás kiosztása	Ismeretszerzés Ellenőrzés	Kooperatív tanulás Feladatlap kitöltése Rendszerezés Munkáltatás	Páros munka Frontális ellenőrzés az osztállyal	Füzet PPT
12:26-12:48	Településföldrajz Feladatlappal irányított munkavégzés okoseszközön. → feladatlapok kiosztása minden diáknak → csoporton belül eltérő forrás kiosztása • Feladat ismertetése és csoportok létrehozása: 2 perc • Munkavégzés: 18 perc: 2 perc egyéni munka (szöveg elolvasása), 6 perc a képek megfejtése, 10 perc a szöveg kiegészítése • Ellenőrzés: 2 perc	Ismeretszerzés Rögzítés Alkalmazás Ellenőrzés	Kooperatív tanulás Csoportmozaik Munkáltatás Feladatlap kitöltése	Kooperatív csoportmunka (4 fős csoportok) Frontális ellenőrzés az osztállyal	Füzet PPT Feladatlap Okostelefon
12:49-12:50	Óra zárása	-	.	-	-

Extra feladat (arra az esetre, ha marad még idő):

5 perc	Emberfajták keveredésének előnye és hátránya Halmazok kiegészítése a megjelenő elemekkel.	Ismeretszerzés Rögzítés Ellenőrzés	Rendszerezés Munkáltatás	Egyéni munka Frontális ellenőrzés az osztállyal	Okostelefon
-----------	--	--	-----------------------------	---	-------------

<https://learningapps.org/display?v=p4m32412t22>

Csoportok szervezése és értékelés:

A feladatok ismertetése előtt jelölöm ki a párokat és a négyfős csoportokat. Ezen az órán az időhatékonyságot szem előtt tartva a párosokat az egymás mellett ülő diákokból alakítom majd ki. Abban az esetben, ha egy diáknak nincs padtársa, akkor egy másik egyedül ülő társához ültetem a feladat elvégzéséig. Páratlan létszám esetén egy párost 3 fős csoporttá szervezek. Annál a feladatnál, amelynél csoportmozaikot alkalmazok, a csoportokat az egymáshoz közel ülő négyesekből alakítom majd ki. A csoportok szervezése közben a rugalmasság elengedhetetlen, ha egy csoport kevesebb vagy több tagból áll, mint ahogyan a feladatot terveztem, gyors megoldásként javaslatot teszek a csoportban zajló munkamegosztásra. A feladatmegoldásokat monitorozással kísérem majd, belepillantva a diákok füzetébe és a munkájukat segítő kérdéseket feltéve. A páros és csoportos feladatok ellenőrzésekor megkérném a diákokat, hogy jelentkezés útján mondják be a válaszaikat, amelyeket automatikusan ellenőrizünk majd a diasor kivetítésével. Tanári értékelés verbálisan történik.

4. Szemléltető és munkaeszközök

PPT, okostelefon, atlasz, számítógép, projektor, vetítövászón, diasor

5. Felhasznált irodalom

NAT (2020). *Kerettanterv* - Földrajz 7. osztály.

Orbán Józsefné (2011). *Kooperatív technikák*. Az együttműködő tanulás szervezése. Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar

F. Kusztor Adél – dr. Makádi Mariann – Pokk Péter – Szőlőssy László (2018). *OFI Földrajz 7. tankönyv*. Oktatókutató és Fejlesztő Intézet. Eszterházy Károly Egyetem, Eger.

6. Mellékletek jegyzéke

Prezentáció

4 féle munkalap

Források a feladatokhoz

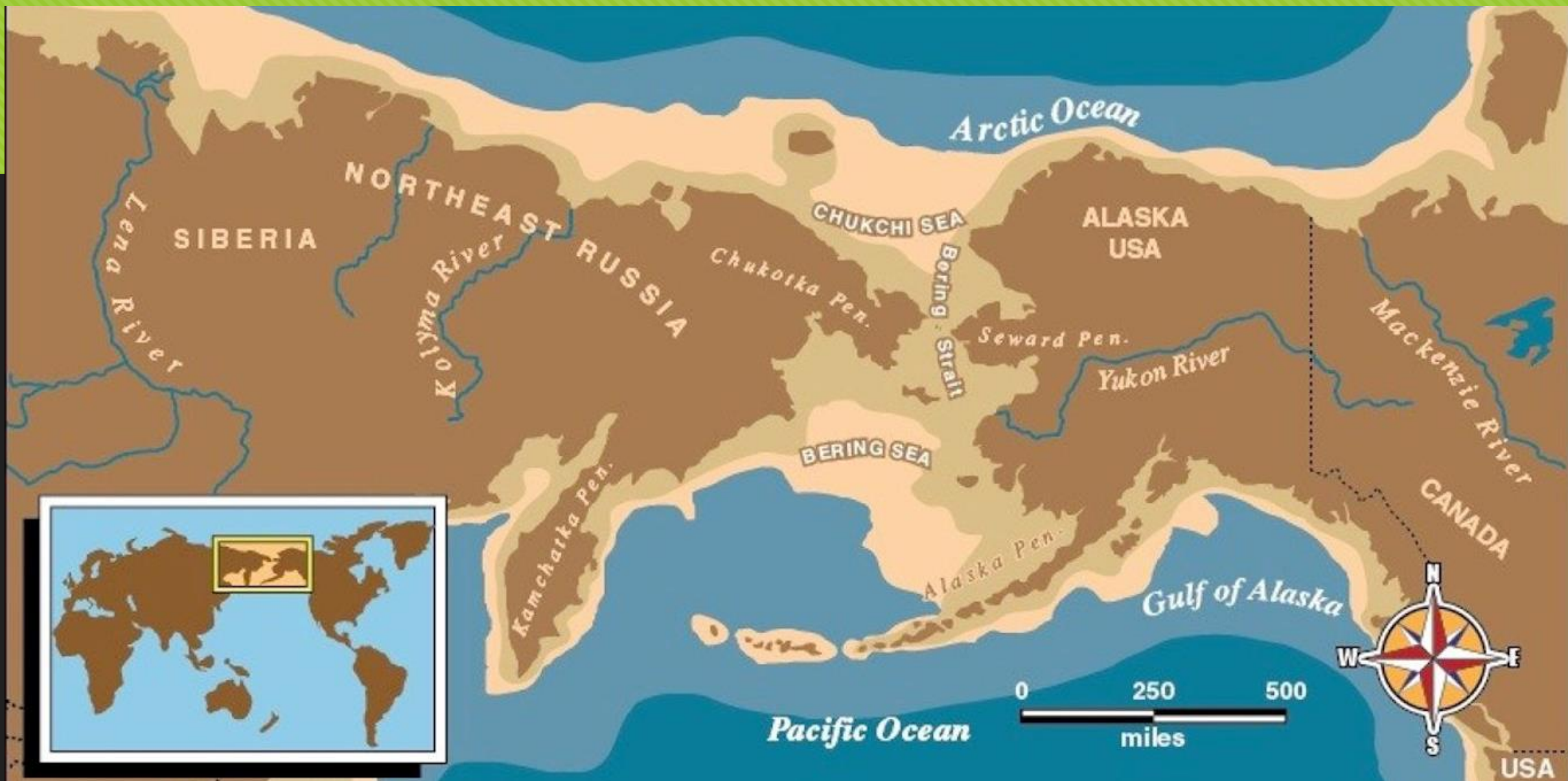
Megoldókulcs

Amerika általános társadalomföldrajza

Amerika őslakói

- 8000 évvel ezelőttig hogy kerültek Amerika kontinensére az emberek?
 - Bering-szoros helyén húzódó földhídon keresztül

Amerika őslakói

- Indiánok:

- Terjeszkedés dél felé

- Inuitok (később érkeztek)

Öltözkük és a háttér alapján hol élhetnek a kontinensen?

Amerika őslakói

- A Közép- és Dél-Amerika indián kultúrái:
 - magas szintű tudományos, műszaki ismeretek
 - jól szervezett városállamok
 - inkák, aztékok, maják

A híres inka város, a hegytetőre épített Machu Picchu romjai

Nagy indián kultúrák

○ aztékok:

- a mai Mexikó középső és déli részén

○ maják:

- Közép-Amerika

○ inkák:

- Dél-Amerika, Peru, Chile

Nagy földrajzi felfedezések

Kolumbusz Kristóf (1492. október 12.)

Amerigo Vespucci

Miért pont indián?

- Célja India volt
- 1492, az újkor kezdete

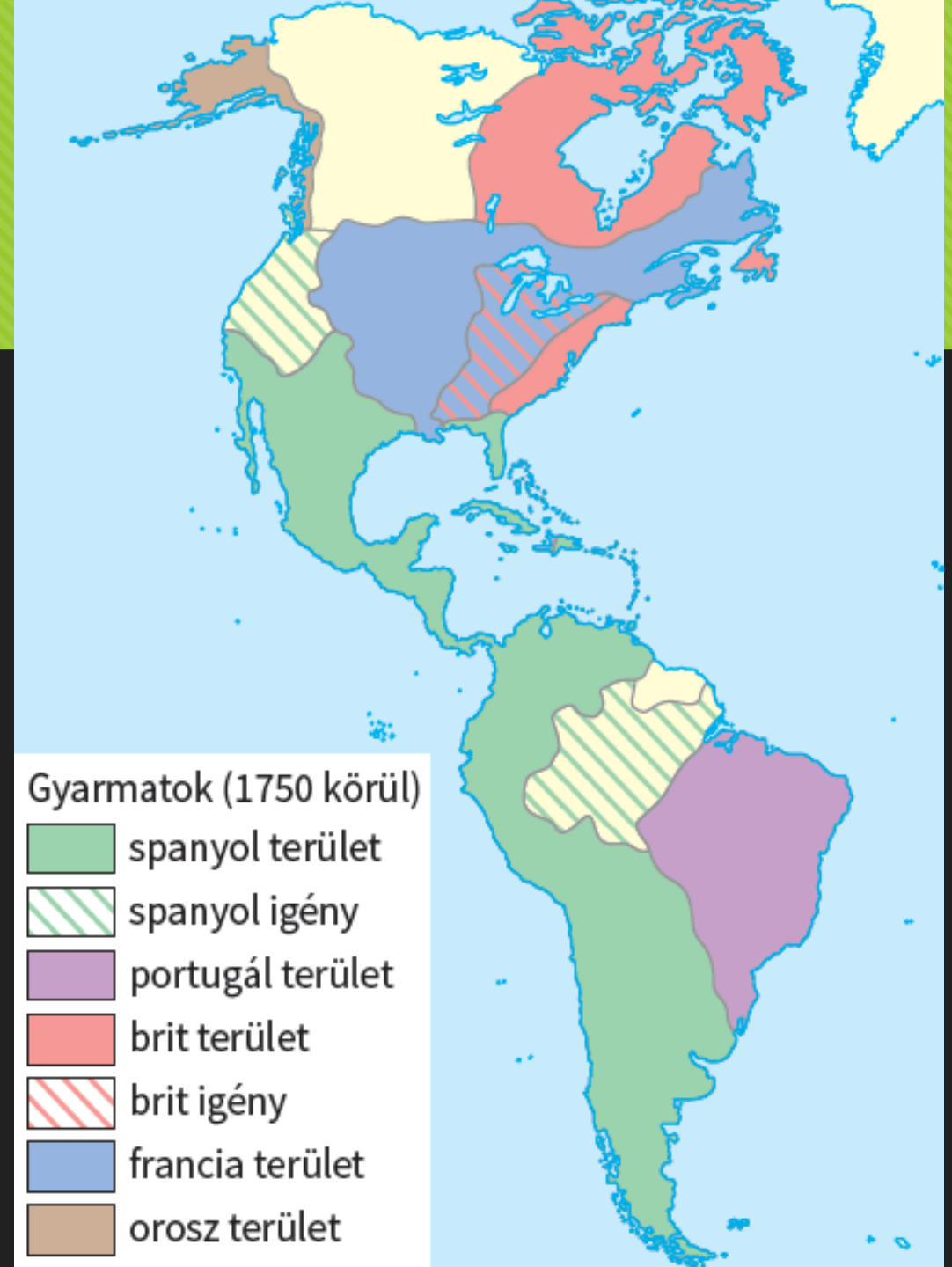

**Kolumbusz
Kristóf, spanyol
felfedező**

Gyarmatosítás

- A 16. század: nagy földrajzi felfedezések
- Európaiak bevándorlása a kontinensre

Gyarmatosítás következménye

Amerika nyelvileg és
kulturálisan két részre
osztható:

- Angol-Amerikán (Észak-
Amerika)
- Latin-Amerika (Közép- és
Dél-Amerika)

Atlasz
42. oldal

Gyarmatosítás következménye

Az őslakosok száma egy évszázad alatt tizedére csökkent

→ Hogyan történt ez?

- A gyarmatosítók által:
 - kegyetlen harcok
 - embertelen bánásmód
 - behurcolt betegségek és járványok

Gyarmatosítás következménye

Az őslakosok száma egy évszázad alatt tizedére csökkent

→ Következmény:

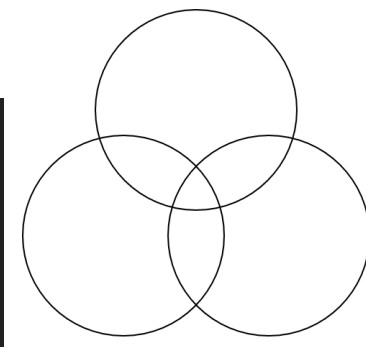
○ Munkaerő pótlása → behurcolt afrikai rabszolgákkal

1. feladat: Emberfajták

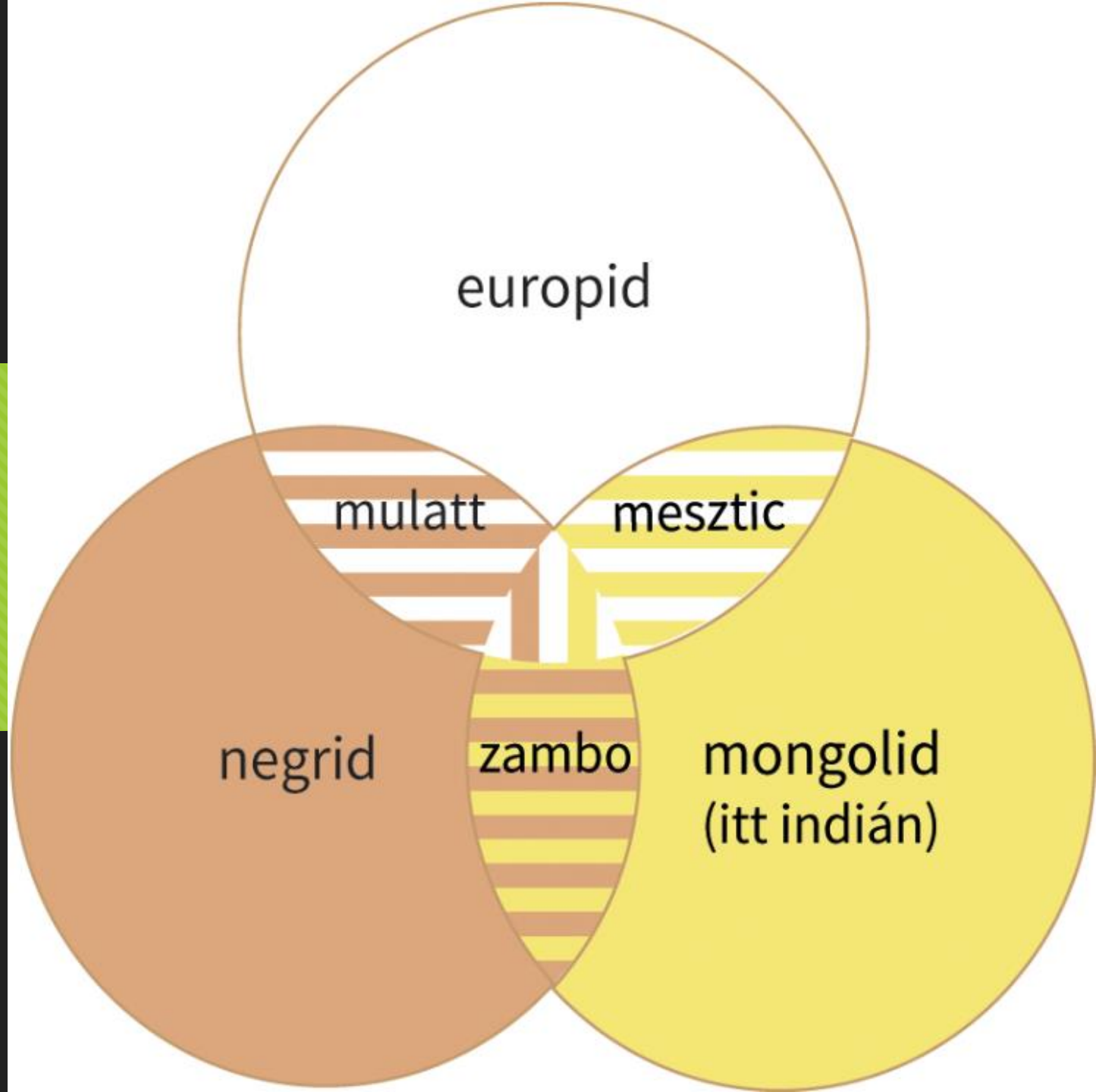

Emberfajták Amerikában

Egyre több gyarmatosító érkezett Európából Amerikába, aminek hatására a társadalom szép lassan átalakult. A gyarmatok társadalmának alapvető jellegzetessége a fajok keveredése, amelynek számtalan példája akadt itt. Amerika kontinensén korábban az emberfajták 3 nagy csoportja osztozott: europid, negrid és mongolid (itt indián). A fehérbőrű gyarmatosítók nemcsak hasonló bőrszínűekkel kötöttek házasságot, hanem a bennszülött indiánokkal, sőt az Afrikából behurcolt fekete rabszolgákkal is keveredtek. A fehér és az indián szülőpár utódjait meszticeknek nevezzük. A fehérek és a feketék gyermekei a mulattok. Az indiánok és a feketék között is előfordult, hogy szorosabbra fűzték a szálakat, az ő utódaik a zambók.

Emberfajták

Településföldrajz

2. Feladat – Leolvasás

Oldd meg csoportoddal az alábbi feladatokat!

A) Olvassátok le a QR kódokat és a szöveg segítségével döntsetek el, hogy a megjelenő képen lévő települések melyik településtípushoz tartoznak!

B) Egészítsd ki a szöveget a társaid forrásai alapján!

A) megoldások

a) városövezet

b) farm

c) előváros

d) óriásváros

e) nyomornegyed

B) megoldások

Az amerikai népesség több [redacted] városlakó. A városfejlődés folyamata, másnéven a/az [redacted], nagyon gyors Amerikában. A vidéki településeken élők [redacted] városi szintre emelkedik, fejlődik a/az [redacted]. Ezt a folyamatot [redacted]-nak/nek nevezzük. Azt a folyamatot, amikor a városok területe [redacted] és a [redacted] lakosság városokba költözik, [redacted]-nak/nek nevezzük.

B) megoldások

Az amerikai népesség több **háromnegyede** városlakó. A városfejlődés folyamata, másnéven a/az **urbanizáció**, nagyon gyors Amerikában. A vidéki településeken élők **életmódja** városi szintre emelkedik, fejlődik a/az **infrastruktúra**. Ezt a folyamatot **városiasodás**-nak/nek nevezzük. Azt a folyamatot, amikor a városok területe **terjeszkedik**, és a **falusi** lakosság városokba költözik, **városodás**-nak/nek nevezzük.

B) megoldások

A 10 millió fő fölötti települések neve [redacted] . [redacted] -
Amerikában sokan költöznek ilyen településekre [redacted] -
ról/-ről, ahol [redacted] életkörülményeik vannak. De a város
nem tud olyan gyorsan növekedni, mint amilyen gyorsan
érkeznek, ezért egy idő után kialakulnak a település
[redacted] részén található [redacted] .

B) megoldások

A 10 millió fő fölötti települések neve **óriásváros**. **Latin-**Amerikában sokan költöznek ilyen településekre **vidék-**ról/-ről, ahol **rossz** életkörülményeik vannak. De a város nem tud olyan gyorsan növekedni, mint amilyen gyorsan érkeznek, ezért egy idő után kialakulnak a település **külső** részén található **nyomornegyedek**.

B) megoldások

Az egymáshoz közeli nagyobb települések növekedésével létrejöhetnek [redacted], ha növekedés közben a határaik [redacted]. Ezek a [redacted] területű régiók tehát [redacted] városból keletkeznek.

A nagyvárosok és a vonzáskörzetükben fekvő kisebb települések együttesének idegen neve [redacted], ami tehát egy központi településből, és annak határához közel fekvő [redacted] áll.

B) megoldások

Az egymáshoz közeli nagyobb települések növekedésével létrejöhetnek **városövezetek**, ha növekedés közben a határaik **összeérnek**. Ezek a **hatalmas** területű régiók tehát **több/sok** városból keletkeznek.

A nagyvárosok és a vonzáskörzetükben fekvő kisebb települések együttesének idegen neve **agglomeráció**, ami tehát egy központi településből, és annak határához közel fekvő **elővárosokból** áll.

B) megoldások

A/az [redacted]-amerikai kontinensrész egyik jellegzetes településtípusa a/az [redacted], amely [redacted] településekként is jellemezhető. Ez a település egy-egy [redacted] tulajdonában áll, központjában található a/az [redacted] és a gazdasági épületek.

Az óriásvárosok magjának [redacted] és zsúfoltsága miatt megindult a lakosság [redacted] a környező településekre. Megnőtt a/az [redacted] jelentősége.

B) megoldások

A/az **észak**-amerikai kontinensrész egyik jellegzetes településtípusa a/az **farm**, amely **magányos** településeként is jellemezhető. Ez a település egy-egy **család** tulajdonában áll, központjában található a/az **lakóház** és a gazdasági épületek.

Az óriásvárosok magjának **túlnépesedése** és zsúfoltsága miatt megindult a lakosság **kitelepülése** a környező településekre. Megnőtt a/az **agglomerációk** jelentősége.

Településföldrajz fogalmai összegyűjtve

Településföldrajz

- Urbanizáció = városfejlődés
- Városiasodás: a vidéki településeken terjed a városi életmód, fejlődik a lakosságot kiszolgáló infrastruktúra, szélesednek a szolgáltatási intézmények.
- Városodás: a városok területének terjeszkedése, a falusi lakosság városokba költözése, ezáltal a városlakók számának gyarapodása.

Településföldrajz

- Óriásvárosok: több millió fővel rendelkező városok.
- Agglomeráció: a nagyváros és elővárosainak összefüggő településeggyüttese.
- Városövezet (megalopolisz): az óriásvárosok és a körülöttük kialakult agglomerációk összeolvadásából hatalmas kiterjedésű összefüggő övezetek.
- Előváros: általában nagyváros periferiáján, közigazgatási határain kívül fekvő, önálló közigazgatással rendelkező település.

Településföldrajz

Farm:

- Észak-Amerika
- magányos települése
- központjában a lakóház és a hozzá tartozó gazdasági épület
- általában egy-egy család tulajdonában van
- saját ellátáson túl eladásra termelnek.

Településföldrajz

Egy nyomornegyed
(favela) Rio de Janeiro
külvárosában

- Latin-Amerika

- szegényebb vidéki területekről a több
millió óriásvárosokba

→ hatalmas nyomornegyedek

Településföldrajz

Agglomerációk szerepének növekedése:

- Észak-Amerika
- több milliós óriásvárosok magjának túlnépesedése, zsúfoltsága
- lakosság kitelepülése

Extra feladat: Emberfajták keveredésének előnye és hátránya

**Sorold a megjelenő
elemeket a megfelelő
halmazba!**

[https://learningapps.org/dis
play?v=p4m32412t22](https://learningapps.org/display?v=p4m32412t22)

Emberfajták keveredésének előnye és hátránya

Előnyök	Hátrányok
kultúrák ötvöződése, kölcsönös pozitív hatások	kultúrák összemosódása, hagyományok eltűnése
a népesség genetikai felfrissülése	beolvadás a többségi népcsoportba
egymás elfogadása, tolerancia	gyökértelenség
különböző kultúrák közötti közvetítés, társadalmi feszültségek tompítása	

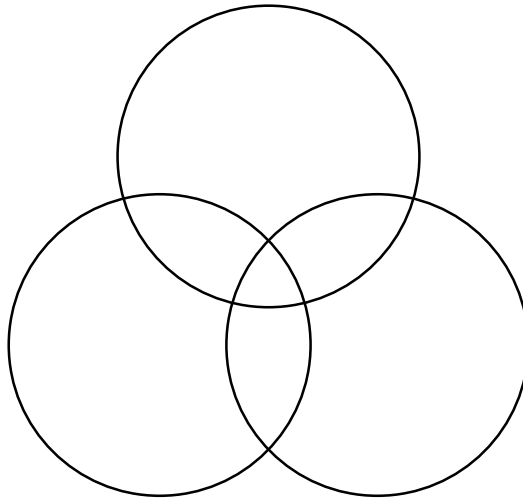
Amerika általános társadalomföldrajza

1. feladat – Emberfajták

Egészítsd ki a szöveg alapján az üres halmazokat a megfelelő emberfajták megnevezésével!

Emberfajták Amerikában – A.

Egyre több gyarmatosító érkezett Európából Amerikába, aminek hatására a társadalom szép lassan átalakult. A gyarmatok társadalmának alapvető jellegzetessége a fajok keveredése, amelynek számtalan példája akadt itt. Amerika kontinensén korábban az emberfajták 3 nagy csoportja osztozott: europid, negrid és mongolid (itt indián).

2. Feladat – Leolvasás

Oldd meg csoportoddal az alábbi feladatokat!

A) Olvassátok le a QR kódokat és a szöveg segítségével döntsetek el, hogy a megjelenő képen lévő települések melyik településtípushoz tartoznak!

AZ ÓRIÁSVÁROSOK ÉS A MAGÁNYOS TELEPÜLÉSEK KONTINENSE – A.

Az amerikai népesség több mint háromnegyed része városlakó. A **városfejlődés** (közismert nevén: **urbanizáció**) nagyon gyors a kontinensen. Egyrészt azt jelenti, hogy a vidéki településeken terjed a városi életmód, fejlődik a lakosságot kiszolgáló infrastruktúra, szélesednek a szolgáltatási intézmények, ez a **városiasodás** folyamata. Másrészt együtt jár a városok területének terjeszkedésével, a falusi lakosság városokba költözésével, ezáltal a városlakók számának gyarapodásával, azaz a **városodással**.

a)	óriásváros	nyomornegyed	előváros	farm	városövezet
b)	óriásváros	nyomornegyed	előváros	farm	városövezet
c)	óriásváros	nyomornegyed	előváros	farm	városövezet
d)	óriásváros	nyomornegyed	előváros	farm	városövezet
e)	óriásváros	nyomornegyed	előváros	farm	városövezet

B) Egészítsd ki a szöveget a társaid forrásai alapján!

Az amerikai népesség több mint város lakó. A városfejlődés folyamata, másnéven a/az, nagyon gyors Amerikában. A vidéki településeken élők-ja/je városi szintre emelkedik, fejlődik a/az Ezt a folyamatot -nak/nek nevezzük. Azt a folyamatot, amikor a városok területe, és a lakosság városokba költözik,-nak/nek nevezzük.

A 10 millió fő fölötti települések neve
-Amerikában sokan költöznek ilyen településekre
-ról/ről, ahol életkörülményeik
 vannak. De a város nem tud olyan gyorsan növekedni, mint amilyen gyorsan érkeznek, ezért
 egy idő után kialakulnak a település részén található

Az egymáshoz közeli nagyobb települések növekedésével létrejöhetnek
, ha növekedés közben a határaik
 Ezek a területű régiók tehát városból
 keletkeznek.

A nagyvárosok és a vonzáskörzetükben fekvő kisebb települések együttesének idegen neve
, ami tehát egy központi településből, és annak határához közel
 fekvő áll.

A/az-amerikai kontinensrész egyik jellegzetes településtípusa
 a/az....., amely településeként is jellemezhető. Ez a település egy-
 egy tulajdonában áll, központjában található a/az és a gazdasági
 épületek.

Az óriásvárosok magjának és zsúfoltsága miatt megindult a lakosság
 a környező településekre. Megnőtt a/az jelentősége.

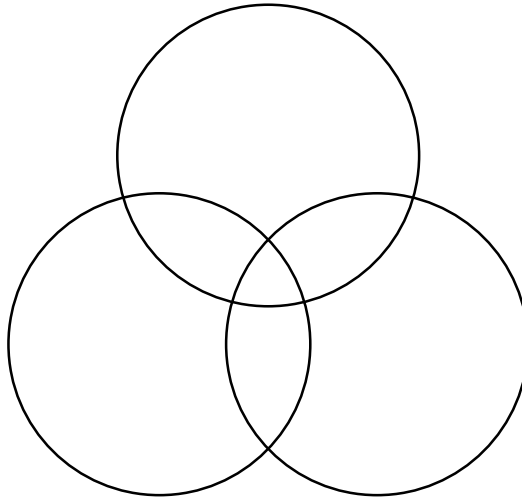
Amerika általános társadalomföldrajza

1. feladat – Emberfajták

Egészítsd ki a szöveg alapján az üres halmazokat a megfelelő emberfajták megnevezésével!

Emberfajták Amerikában – B.

A fehérbőrű gyarmatosítók nemcsak hasonló bőrszínűekkel kötöttek házasságot, hanem a bennszülött indiánokkal, sőt az Afrikából behurcolt feketebőrű rabszolgákkal is keveredtek. A fehérbőrű és az indián szülőpár utódjait meszticeknek nevezzük. A fehérbőrűek és a feketebőrűek gyermekei a mulattok. Az indiánok és a feketebőrűek között is előfordult, hogy szorosabbra fűzték a szálakat, az ő utódaik a zambók.

2. Feladat – Leolvasás

Oldd meg csoportoddal az alábbi feladatokat!

A) Olvassátok le a QR kódokat és a szöveg segítségével döntsetek el, hogy a megjelenő képen lévő települések melyik településtípushoz tartoznak!

AZ ÓRIÁSVÁROSOK ÉS A MAGÁNYOS TELEPÜLÉSEK KONTINENSE – B.

A városfejlődés jellege nagyon különböző a kontinens két részén. Latin-Amerikában a szegényebb vidéki területekről óriási tömegek áramlanak a több milliós **óriásvárosokba**, amelyek körül gyakran hatalmas **nyomornegyedek** alakulnak ki. Az itt élő emberek a nagyváros vonzásában, hatalmas szegénységben és rossz életkörülmények között élnek.

a)	óriásváros	nyomornegyed	előváros	farm	városövezet
b)	óriásváros	nyomornegyed	előváros	farm	városövezet
c)	óriásváros	nyomornegyed	előváros	farm	városövezet
d)	óriásváros	nyomornegyed	előváros	farm	városövezet
e)	óriásváros	nyomornegyed	előváros	farm	városövezet

B) Egészítsd ki a szöveget a társaid forrásai alapján!

Az amerikai népesség több mint város lakó. A városfejlődés folyamata, másnéven a/az, nagyon gyors Amerikában. A vidéki településeken élők-ja/je városi szintre emelkedik, fejlődik a/az Ezt a folyamatot -nak/nek nevezzük. Azt a folyamatot, amikor a városok területe, és a lakosság városokba költözik,-nak/nek nevezzük.

A 10 millió fő fölötti települések neve
-Amerikában sokan költöznek ilyen településekre
-ról/ről, ahol életkörülményeik
 vannak. De a város nem tud olyan gyorsan növekedni, mint amilyen gyorsan érkeznek, ezért
 egy idő után kialakulnak a település részén található

Az egymáshoz közeli nagyobb települések növekedésével létrejöhetnek
, ha növekedés közben a határaik
 Ezek a területű régiók tehát városból
 keletkeznek.

A nagyvárosok és a vonzáskörzetükben fekvő kisebb települések együttesének idegen neve
, ami tehát egy központi településből, és annak határához közel
 fekvő áll.

A/az-amerikai kontinensrész egyik jellegzetes településtípusa
 a/az....., amely településeként is jellemezhető. Ez a település egy-
 egy tulajdonában áll, központjában található a/az és a gazdasági
 épületek.

Az óriásvárosok magjának és zsúfoltsága miatt megindult a lakosság
 a környező településekre. Megnőtt a/az jelentősége.

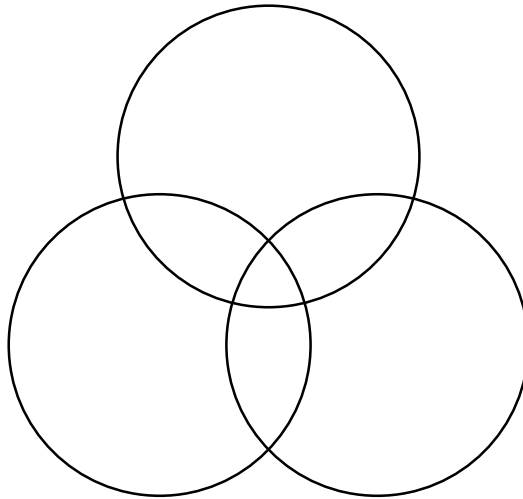
Amerika általános társadalomföldrajza

1. feladat – Emberfajták

Egészítsd ki a szöveg alapján az üres halmazokat a megfelelő emberfajták megnevezésével!

Emberfajták Amerikában – A.

Egyre több gyarmatosító érkezett Európából Amerikába, aminek hatására a társadalom szép lassan átalakult. A gyarmatok társadalmának alapvető jellegzetessége a fajok keveredése, amelynek számtalan példája akadt itt. Amerika kontinensén korábban az emberfajták 3 nagy csoportja osztozott: europid, negrid és mongolid (itt indián).

2. Feladat – Leolvasás

Oldd meg csoportoddal az alábbi feladatokat!

A) Olvassátok le a QR kódokat és a szöveg segítségével döntsétek el, hogy a megjelenő képen lévő települések melyik településtípushoz tartoznak!

AZ ÓRIÁSVÁROSOK ÉS A MAGÁNYOS TELEPÜLÉSEK KONTINENSE – C.

Az **előváros** általában nagyváros periferiáján, közigazgatási határain kívül fekvő, önálló közigazgatással rendelkező település, amely a nagyváros agglomerációjához tartozik. Sok helyen a nagyváros és elővárosainak összefüggő településegysége, az ún. **agglomeráció** alakult ki. Az USA-ban az óriásvárosok és a körülöttük kialakult agglomerációk összeolvadásából hatalmas kiterjedésű összefüggő **városövezetek** jöttek létre az atlanti partvidék északi részén.

a)	óriásváros	nyomornegyed	előváros	farm	városövezet
b)	óriásváros	nyomornegyed	előváros	farm	városövezet
c)	óriásváros	nyomornegyed	előváros	farm	városövezet
d)	óriásváros	nyomornegyed	előváros	farm	városövezet
e)	óriásváros	nyomornegyed	előváros	farm	városövezet

B) Egészítsd ki a szöveget a társaid forrásai alapján!

Az amerikai népesség több mint város lakó. A városfejlődés folyamata, másnéven a/az, nagyon gyors Amerikában. A vidéki településeken élők-ja/je városi szintre emelkedik, fejlődik a/az Ezt a folyamatot -nak/nek nevezzük. Azt a folyamatot, amikor a városok területe, és a lakosság városokba költözik,-nak/nek nevezzük.

A 10 millió fő fölötti települések neve
-Amerikában sokan költöznek ilyen településekre
-ról/ről, ahol életkörülményeik vannak. De a város nem tud olyan gyorsan növekedni, mint amilyen gyorsan érkeznek, ezért egy idő után kialakulnak a település részén található

Az egymáshoz közeli nagyobb települések növekedésével létrejöhetnek
, ha növekedés közben a határaik
 Ezek a területű régiók tehát városból keletkeznek.

A nagyvárosok és a vonzáskörzetükben fekvő kisebb települések együttesének idegen neve
, ami tehát egy központi településből, és annak határához közel fekvő áll.

A/az-amerikai kontinensrész egyik jellegzetes településtípusa
 a/az....., amely településeként is jellemezhető. Ez a település egy-egy tulajdonában áll, központjában található a/az és a gazdasági épületek.

Az óriásvárosok magjának és zsúfoltsága miatt megindult a lakosság
 a környező településekre. Megnőtt a/az jelentősége.

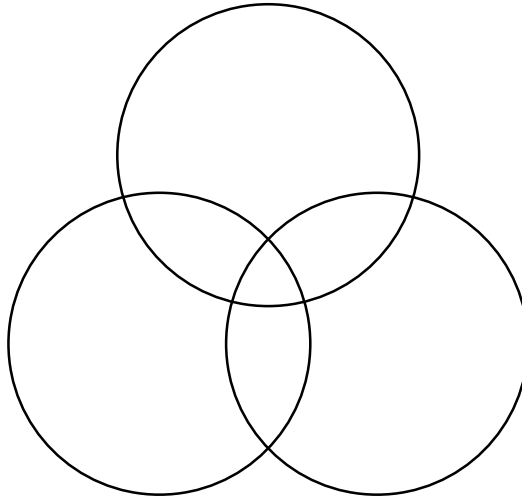
Amerika általános társadalomföldrajza

1. feladat – Emberfajták

Egészítsd ki a szöveg alapján az üres halmazokat a megfelelő emberfajták megnevezésével!

Emberfajták Amerikában – B.

A fehérbőrű gyarmatosítók nemcsak hasonló bőrszínűekkel kötöttek házasságot, hanem a bennszülött indiánokkal, sőt az Afrikából behurcolt fekete rabszolgákkal is keveredtek. A fehér és az indián szülőpár utódjait meszticeknek nevezzük. A fehérek és a feketék gyermekei a mulattok. Az indiánok és a feketék között is előfordult, hogy szorosabbra fűzték a szálakat, az ő utódaik a zambók.

2. Feladat – Leolvasás

Oldd meg csoportoddal az alábbi feladatokat!

A) Olvassátok le a QR kódokat és a szöveg segítségével döntsetek el, hogy a megjelenő képen lévő települések melyik településtípushoz tartoznak!

AZ ÓRIÁSVÁROSOK ÉS A MAGÁNYOS TELEPÜLÉSEK KONTINENSE – D.

Az észak-amerikai kontinensrész településhálózatának jellegzetes elemei a magányos települések, a **farmok**. Központjukban a lakóházak és a hozzá tartozó gazdasági épületek általában egy-egy család tulajdonában vannak. Saját ellátásukon túl eladásra termelnek.

Észak-Amerikában a több milliós óriásvárosok magjának túlnépesedése, zsúfoltsága következtében megindult a lakosság kitelepülése a környező, élhetőbb településekre. Ezáltal nőtt meg az agglomerációk jelentősége.

a)	óriásváros	nyomornegyed	előváros	farm	városövezet
b)	óriásváros	nyomornegyed	előváros	farm	városövezet
c)	óriásváros	nyomornegyed	előváros	farm	városövezet
d)	óriásváros	nyomornegyed	előváros	farm	városövezet
e)	óriásváros	nyomornegyed	előváros	farm	városövezet

B) Egészítsd ki a szöveget a társaid forrásai alapján!

Az amerikai népesség több mint város lakó. A városfejlődés folyamata, másnéven a/az, nagyon gyors Amerikában. A vidéki településeken élők-ja/je városi szintre emelkedik, fejlődik a/az Ezt a folyamatot -nak/nek nevezzük. Azt a folyamatot, amikor a városok területe, és a lakosság városokba költözik,-nak/nek nevezzük.

A 10 millió fő fölötti települések neve
-Amerikában sokan költöznek ilyen településekre
-ról/ről, ahol életkörülményeik vannak. De a város nem tud olyan gyorsan növekedni, mint amilyen gyorsan érkeznek, ezért egy idő után kialakulnak a település részén található

Az egymáshoz közeli nagyobb települések növekedésével létrejöhetnek
, ha növekedés közben a határaik
 Ezek a területű régiók tehát városból keletkeznek.

A nagyvárosok és a vonzáskörzetükben fekvő kisebb települések együttesének idegen neve
, ami tehát egy központi településből, és annak határához közel fekvő áll.

A/az-amerikai kontinensrész egyik jellegzetes településtípusa
 a/az....., amely településeként is jellemezhető. Ez a település egy-egy tulajdonában áll, központjában található a/az és a gazdasági épületek.

Az óriásvárosok magjának és zsúfoltsága miatt megindult a lakosság
 a környező településekre. Megnőtt a/az jelentősége.

Források a feladatokhoz

Kiosztott forrás páronként az 1. feladathoz (a páros két tagjának különböző szövegrészlet jut):

Emberfajták Amerikában – A.

Egyre több gyarmatosító érkezett Európából Amerikába, aminek hatására a társadalom szép lassan átalakult. A gyarmatok társadalmának alapvető jellegzetessége a fajok keveredése, amelynek számtalan példája akadt itt. Amerika kontinensén korábban az emberfajták 3 nagy csoportja osztozott: europid, negrid és mongolid (itt indián).

Emberfajták Amerikában – B.

A fehérbőrű gyarmatosítók nemcsak hasonló bőrszínűekkel kötöttek házasságot, hanem a bennszülött indiánokkal, sőt az Afrikából behurcolt feketebőrű rabszolgákkal is keveredtek. A fehérbőrű és az indián szülőpár utódjait meszticeknek nevezzük. A fehérbőrűek és a feketebőrűek gyermekei a mulattok. Az indiánok és a feketebőrűek között is előfordult, hogy szorosabbra fűzték a szálakat, az ő utódaik a zambók.

Kiosztott forrás csoportonként a 2. feladathoz (a csoport minden tagjának egy szövegrészlet jut):

AZ ÓRIÁSVÁROSOK ÉS A MAGÁNYOS TELEPÜLÉSEK KONTINENSE – A.

Az amerikai népesség több mint háromnegyed része városlakó. A **városfejlődés** (közismert nevén: **urbanizáció**) nagyon gyors a kontinensen. Egyrészt azt jelenti, hogy a vidéki településeken terjed a városi életmód, fejlődik a lakosságot kiszolgáló infrastruktúra, szélesednek a szolgáltatási intézmények, ez a **városiasodás** folyamata. Másrészt együtt jár a városok területének terjeszkedésével, a falusi lakosság városokba költözésével, ezáltal a városlakók számának gyarapodásával, azaz a **városodással**.

AZ ÓRIÁSVÁROSOK ÉS A MAGÁNYOS TELEPÜLÉSEK KONTINENSE – B.

A városfejlődés jellege nagyon különböző a kontinens két részén. Latin-Amerikában a szegényebb vidéki területekről óriási tömegek áramlanak a több milliós **óriásvárosokba**, amelyek körül gyakran hatalmas **nyomornegyedek** alakulnak ki. Az itt élő emberek a nagyváros vonzásában, hatalmas szegénységben és rossz életkörülmények között élnek.

AZ ÓRIÁSVÁROSOK ÉS A MAGÁNYOS TELEPÜLÉSEK KONTINENSE – C.

Az **előváros** általában nagyváros perifériáján, közigazgatási határain kívül fekvő, önálló közigazgatással rendelkező település, amely a nagyváros agglomerációjához tartozik. Sok helyen a nagyváros és elővárosainak összefüggő településegysége, az ún. **agglomeráció** alakult ki. Az USA-ban az óriásvárosok és a körülöttük kialakult agglomerációk összeolvadásából hatalmas kiterjedésű összefüggő **városövezetek** jöttek létre az atlanti partvidék északi részén.

AZ ÓRIÁSVÁROSOK ÉS A MAGÁNYOS TELEPÜLÉSEK KONTINENSE – D.

Az észak-amerikai kontinensrész településhálózatának jellegzetes elemei a magányos települések, a **farmok**. Központjukban a lakóházak és a hozzá tartozó gazdasági épületek általában egy-egy család tulajdonában vannak. Saját ellátásukon túl eladásra termelnek.

Észak-Amerikában a több milliós óriásvárosok magjának túlnépesedése, zsúfoltsága következtében megindult a lakosság kitelepülése a környező, élhetőbb településekre. Ezáltal nőtt meg az agglomerációk jelentősége.

Kiegészítendő szövegek a szövegrészletek alapján:

A.

Az amerikai népesség több mint városlakó. A városfejlődés folyamata, másnéven a/az, nagyon gyors Amerikában. A vidéki településeken élők városi szintre emelkedik, fejlődik a/az Ezt a folyamatot -nak/nek nevezzük. Azt a folyamatot, amikor a városok területe, és a lakosság városokba költözik, -nak/nek nevezzük.

B.

A 10 millió fő fölötti települések neve-
Amerikában sokan költöznek ilyen településekre-ról/ról, ahol életkörülményeik vannak. De a város nem tud olyan gyorsan növekedni, mint amilyen gyorsan érkeznek, ezért egy idő után kialakulnak a település részén található

C.

Az egymáshoz közeli nagyobb települések növekedésével létrejöhetnek, ha növekedés közben a határaik Ezek a területű régiók tehát városból keletkeznek.

A nagyvárosok és a vonzáskörzetükben fekvő kisebb települések együttesének idegen neve, ami tehát egy központi településből, és annak határához közel fekvő áll.

D.

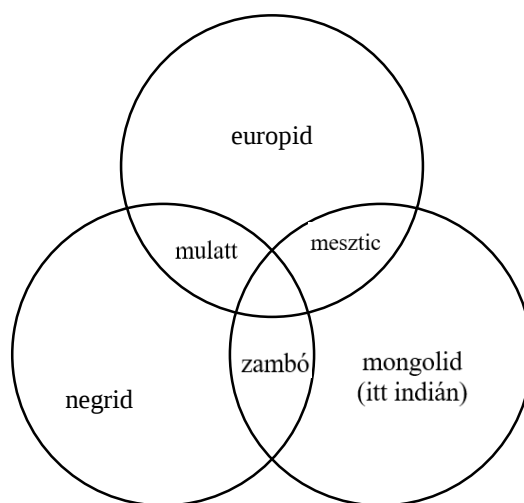
A/az-amerikai kontinensrész egyik jellegzetes településtípusa a/az....., amely településekként is jellemezhető. Ez a település egy-egy tulajdonában áll, központjában található a/az és a gazdasági épületek.

Az óriásvárosok magjának és zsúfoltsága miatt megindult a lakosság a környező településekre. Megnőtt a/az jelentősége.

Megoldókulcs

1. feladat – Emberfajták

Egészítsd ki a szöveg alapján az üres halmazokat a megfelelő emberfajták megnevezésével!

2. Feladat – Leolvasás

Oldd meg csoportoddal az alábbi feladatokat!

A) Olvassátok le a QR kódokat és a szöveg segítségével döntsetek el, hogy a megjelenő képen lévő települések melyik településtípushoz tartoznak!

a)	óriásváros	nyomornegyed	előváros	farm	városövezet
b)	óriásváros	nyomornegyed	előváros	farm	városövezet
c)	óriásváros	nyomornegyed	előváros	farm	városövezet
d)	óriásváros	nyomornegyed	előváros	farm	városövezet
e)	óriásváros	nyomornegyed	előváros	farm	városövezet

Az amerikai népesség több **háromnegyede** városlakó. A városfejlődés folyamata, másnéven a/az **urbanizáció**, nagyon gyors Amerikában. A vidéki településeken élők **életmódja** városi szintre emelkedik, fejlődik a/az **infrastruktúra**. Ezt a folyamatot **városiasodás** -nak/nek nevezzük. Azt a folyamatot, amikor a városok területe **terjeszkedik**, és a **falusi** lakosság városokba költözik, **városodás**-nak/nek nevezzük.

A 10 millió fő fölötti települések neve **óriásváros** . **Latin**-Amerikában sokan költöznek ilyen településekre **vidék**-ről/-ről, ahol **rossz** életkörülményeik vannak. De a város nem tud olyan gyorsan növekedni, mint amilyen gyorsan érkeznek, ezért egy idő után kialakulnak a település **külső** részén található **nyomornegyedek** .

Az egymáshoz közeli nagyobb települések növekedésével létrejöhetnek **városövezetek**, ha növekedés közben a határaik **összeérnek** . Ezek a **hatalmas** területű régiók tehát **több/sok** városból keletkeznek. A nagyvárosok és a vonzáskörzetükben fekvő kisebb települések együttesének idegen neve **agglomeráció**, ami tehát egy központi településből, és annak határához közel fekvő **elővárosokból** áll.

A/az **észak**-amerikai kontinensrész egyik jellegzetes településtípusa a/az **farm**, amely **magányos** településekként is jellemezhető. Ez a település egy-egy **család** tulajdonában áll, központjában található a/az **lakóház** és a gazdasági épületek.

Az óriásvárosok magjának **túlnépesedése** és zsúfoltsága miatt megindult a lakosság **kitelepülése** a környező településekre. Megnőtt a/az **agglomerációk** jelentősége.

Extra feladat

Sorold a megjelenő elemeket a megfelelő halmazba!

<https://learningapps.org/display?v=p4m32412t22>

